

- Jerven må bort

Surnadal kommune fronter kravet til bøndene om et jervefritt Trollheimen. Leder av den lokale rovviltneemnda tar innspillet med i arbeidet med ny forvaltningsplan for rovvilt.

Geir Forbregd

geir.forbregd@driva.no

Bønder i Surnadal, er i likhet med Sunndal og Nesset, lei av store tap til jerven. I kombinasjon med det bøndene kaller elendig erstatningsordning fører tapene til at mange har lyst til å gi seg.

Sauebonde Harald Krangnes mistet i år 205 lam og 26 voksne sauer. I tillegg måtte 52 sau avlives med jurbetennelse som følge av at lammet kom bort. Kun tre lam er dokumentert tatt av jerv. Erstatning får han bare for det som overstiger normaltapp på 6,7 prosent, og med strenge krav til dokumentasjon blir tapene, etter Krangnes mening, enorme. Bonden er ikke villig til å tallfeste eget tap fordi han mener ingen vil tro ham. Men han mener også nedslaktning av dyr som følge av lammetap må være med å danne grunnlag for erstatning etter tap til rovdyr. I Soria Moria 2 har regjeringa sagt at rovdyrerstatningen skal bli bedre, men bøndene er lei løfter og krever primært et jervefritt Trollheimen, og får støtte i kravet fra Surnadal kommune.

- Vi krever at Trollheimen bli

primærområde for sau og ikke yngleområde for jerv og gaupe, sier ordfører Mons Otnes.

Bare sau

Surnadal kommune jobber nå med å få på plass en statistikk over sauetap før og etter jerven. Bøndene sier tallet fylkesmannen regner som normaltapp går opp hvert år og har gått drastisk opp etter at Trollheimen ble erklært yngleområde for jerv i 2006.

Snittetapet for sau og lam i Surnadal kommune i 2009 er 10,3 prosent.

Stigningen kan illustreres med tallene til sankeområde Vinddøldalen øst. Fra 1990, da jerven etablerte seg i Trollheimen til 2009 er snittetapet nær doblet og er nå 4,2 prosent. For lam alene, det bøndene mister flest av, er tapstallet vel doblet fra 3,4 til 6,9 prosent.

- Hadde det ikke vært for at sønnen var ivrig på å fortsette, hadde jeg lagt ned, sier Harald Krangnes.

Møter forståelse

Leder Torill Melheim Strand i rovviltneemnda i region 6 har krav om å ha 10 ynglende jerv i sitt område som er Nord- og Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal. Tre av ynglingene skal være i området Trollheimen som berører Rindal, Surnadal, Nesset og Sunndal i Driva-distriktet. I regionen som helhet er det nå registrerte vel 13 ynglinger. Strand har ikke problemer med å forstå bøndene verken i Surnadal eller andre steder når de krever beiteom-

MØTER FORSTÅELSE: Ordfører Mons Otnes, bøndene Ingebrigt Moen, Ingvar Rodal og Harald Krangnes får sympati hos Torill Melheim Strand.

rådene fri for jerv. Hun tar med seg innspillet om et jervefritt Trollheimen inn i arbeidet med ny forvaltningsplan. Hennes problem er hvor hun skal gjøre av jerven når staten krever at det skal være 10 ynglinger i regionen.

Rovdyrfritt

- Vi ønsker mer jakt på jerven. Økt lisensjakt holder tallet nede. Og vi

ser positivt på at det blir gitt kurs til jeger og fiskeforeninger i jakt på jerv, sier Strand.

Lisens til å felle jerv får alle som har avlagt jegerprøve. All erfaring tilsier at jervejakt er vanskelig. Bøndene bekrefter det. De har ofte med seg børsa når de er ute og ser til sauen. Jerv ser de nesten hver gang, men den er så langt borte at det er umulig å få skutt den. Jakt på jerv krever tid og tålmodighet og bruk

av åte.

- Vi har ikke tid å sitte og vente på jerven, vi skal arbeide også, sier Krangnes.

Trollheimen skal også ha to ynglinger av gaupe. Nok et dyr som tar sau. Strand stiller bøndene og Surnadal kommune spørsmålet om de ønsker gaupe eller jerv i Trollheimen om de får et valg. Svaret er klinkende klart:

- Ingen av delene.